

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE BIOLOGIA - ZAKRES ROZSZERZONY (kl. II, III i IV)

Przedmiotowy system oceniania z biologii uwzględnia założenia obowiązującego w Górnośląskim Centrum Edukacyjnym Wewnątrzszkolnego System Oceniania.

Kontrola osiągnięć uczniów jest ważnym elementem procesu dydaktycznego. Sprawdzanie osiągnięć edukacyjnych uczniów ma na celu kontrolę, ocenę i diagnozę założeń programowych. Prawidłowa kontrola pozwala na:

- prawidłowe planowanie procesu dydaktycznego i jego kształtowanie,
- wartościowanie osiągnięć uczniów,
- modyfikowanie procesu nauczania i uczenia się.

I. Formy sprawdzania wyników:

- wypowiedzi ustne,
- prace pisemne wykonywane w szkole (np. sprawdziany),
- kartkówki,
- działania wykonywane podczas zajęć edukacyjnych i efekty tych działań,
- aktywność podczas zajęć,
- prace samodzielne np.: referaty, prezentacje multimedialne,
- zadania domowe,
- wkład pracy i wysiłek wkładany w realizowanie obowiązków edukacyjnych,
- udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych.

II. Zasady ogólne.

1. Oceny wystawione przez nauczyciela są jawne dla ucznia, jego rodziców i prawnych opiekunów.
2. Ilość ocen bieżących w danym okresie powinna być o jedną większa niż tygodniowa ilość godzin z biologii.
3. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji 1 raz w semestrze w przypadku zajęć odbywających się 1 raz w tygodniu. W przypadku zajęć lekcyjnych odbywających się więcej niż 1 raz w tygodniu nauczyciel może ustalić inną liczbę nieprzygotowań do zajęć zgłaszanych przez lekcją. Nieprzygotowanie obejmuje: odpowiedź ustną lub niezapowiedzianą kartkówkę.
4. Uczeń może zgłosić 1 raz w semestrze brak pracy domowej, który zostaje odnotowany w dzienniku znakiem „-„. Ponowny brak zadania domowego skutkuje oceną niedostateczną.
5. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego. W przypadku nieobecności w szkole uczeń powinien zeszyt uzupełnić. W przypadku braku możliwości uzupełnienia, powinien ten fakt zgłosić nauczycielowi.
6. Uczeń który opuścił więcej niż 50% zajęć w semestrze może być nieklasyfikowany.
7. Formy pisemne: sprawdziany i zapowiedziane kartkówki są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian lub zapowiedzianą kartkówkę z przyczyn losowych, powinien napisać je w terminie uzgodnionym wraz z nauczycielem, w przeciwnym wypadku otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. Sprawdziany są zapowiadane co najmniej na tydzień przed terminem i zapisane w dzienniku lekcyjnym.
9. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianego sprawdzianu, zostaje on przesunięty na pierwszą lekcję odbywającą się po powrocie nauczyciela do szkoły.
10. Uczeń ma prawo do jednokrotnej próby poprawy oceny niedostatecznej w terminie uzgodnionym z nauczycielem, w okresie do 2 tygodni od oddania ocenionych prac pisemnych. Uzyskana ocena odnotowana zostaje w dzienniku obok poprawianej, przy czym obydwie są brane pod uwagę przy ustalaniu oceny semestralnej.
11. Odpowiedzi ustne oraz pisemne typu kartkówka dotyczą trzech ostatnich tematów i nie muszą być wcześniej zapowiadane.
12. Termin podania wyników kartkówki i sprawdzianów nie powinien przekraczać dwóch tygodni od czasu jego przeprowadzenia (może być przedłużony z powodu nieobecności nauczyciela lub klasy w szkole, ewentualnie przesunięty na termin uzgodniony z klasą).
13. Prace pisemne po dokonaniu oceny przez nauczyciela są udostępniane uczniom do wglądu, połączonego z omówieniem ewentualnych błędów i zastrzeżeń. Następnie przechowywane są na terenie szkoły do końca roku szkolnego i udostępniane w razie potrzeby rodzicom lub prawnym opiekunom ucznia.

III. Ogólne kryteria ocen:

- a) **ocena celująca:** uczeń wykazuje wiedzę wykraczającą poza podstawę programową z zakresu biologii rozszerzonej. Pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania. Samodzielnie podejmuje działania w celu rozwijania swoich zainteresowań i uzdolnień. Osiąga sukcesy w konkursach międzyszkolnych.
- b) **ocena bardzo dobra:** uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał na poziomie wymagań zakresu rozszerzonego oraz wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami dopełniającymi. Samodzielnie interpretuje, ocenia, analizuje zjawiska biologiczne. Umiejętnie stosuje terminologię biologiczną zarówno w sytuacjach typowych, jak i nie typowych. Prawidłowo przeprowadza analizę związków przyczynowo – skutkowych. Potrafi prawidłowo wyciągać wnioski, formułować hipotezy, analizować sytuacje doświadczalne. Wykazuje umiejętność pozyskiwania informacji z różnych źródeł. Wykazuje aktywność na lekcjach oraz podejmuje działania dodatkowe (na rzecz środowiska, w zakresie profilaktyki zdrowotnej, bierze udział w konkursach).
- c) **ocen dobra:** uczeń ma niewielkie braki w zakresie wiedzy z zakresu biologii rozszerzonej. Potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela problemowo przedstawiać zjawiska biologiczne, analizować, oceniać je i interpretować, wnioskować. Samodzielnie rozwiązuje zadania typowe i wyjaśnia typowe zależności biologiczne. Samodzielnie i prawidłowo wykorzystuje podstawowe pojęcia i terminy biologiczne. Samodzielnie konstruuje proste zestawy doświadczalne. Wykazuje aktywność na lekcjach.
- d) **ocena dostateczna:** uczeń opanował w znacznym stopniu podstawę programową z zakresu rozszerzonej biologii, a posiadane braki nie utrudniają mu dalszej nauki. Potrafi definiować pojęcia biologiczne, omawiać i charakteryzować zjawiska. Samodzielnie rozwiązuje elementarne zadania biologiczne. Bez pomocy nauczyciela nie potrafi rozwiązywać problemów biologicznych, analizować, wnioskować, uogólniać i interpretować. Przejawia słabą aktywność na lekcjach.
- e) **ocena dopuszczająca:** uczeń wykazuje duże braki w zakresie wymagań biologii rozszerzonej, ale opanował wiedzę i umiejętności obejmujące wymagania konieczne. Wykazuje się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów biologicznych. Potrafi skorzystać z pomocy nauczyciela, aby omawiać i charakteryzować zjawiska biologiczne. Podejmuje próby poprawy ocen niedostatecznych ze sprawdzianów. Nie przejawia aktywności na lekcjach.
- f) **ocena niedostateczna:** uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania. Nie uzyskał minimum 40% wartości punktów z odpowiedzi pisemnych podczas kontroli bieżącej. Nie potrafi definiować pojęć, omawiać i charakteryzować podstawowych zjawisk biologicznych, nawet przy pomocy nauczyciela. Wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki. Nie podejmuje prób poprawy ocen niedostatecznych ze sprawdzianów w terminie wcześniej określonym lub odmawia odpowiedzi. Posiadany zakres wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu dalsze kontynuowanie nauki z przedmiotu.

IV. W ocenianiu prac pisemnych przyjęto następującą skalę:

- niedostateczny – 0% – 39%
- dopuszczający – 40% – 50%
- dostateczny – 51% – 70%
- dobry – 71% – 90%
- bardzo dobry – 91% – 100%.

- a) Oceny cząstkowe mogą posiadać znak „+” i „-”. W szczególnych przypadkach nauczyciel ma prawo do zmiany przyjętej skali procentowej przy wystawianiu ocen.
- b) Ocenę semestralną i końcoworoczną wystawia się na podstawie wypadkowej ocen cząstkowych. Ocena końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. W przypadku wątpliwej oceny końcowej najwyższe cenione są oceny z prac pisemnych dotyczących szerszego zakresu treści.
- c) W przypadku, gdy wystawianie ocen semestralnych i końcoworocznych odbywa się przy wykorzystaniu dziennika elektronicznego, ocena jest średnią ważoną i przyjmuje się następującą wagę ocen:
  - sprawdzian pisemny – 3
  - kartkówka – 2
  - poprawa sprawdzianu – 2
  - odpowiedź ustna – 2
  - aktywność na lekcjach – 1
  - praca na lekcji – 1
  - referaty, prace przygotowywane w domu, prezentacje – 1 lub 2
  - zadania domowe – 1.

Opracowała: Sylwia Rajca